

مستطابق

در سعادتند باب عالی جاده سنده
داره مخصوصه
محل اداره :

افشار :
مسلكمزه موافق آثار جديه مع المنوبه
قبول اولنور
درج ابدليني آثار اعاده اولغاز

دين ، فلسفه ، ادبيات ، حقوق و علوم دن باحث هفته لق رساله در

مؤسسه لری : ابوالملا زين العابدين - ح . اشرف اديب

سنه لکي	القي آيلقي	درسه دنده
٦٠	٤٠	ولا ياتده
٨٠	٤٠	ملك اجنبيه ده
٨٠	٤٠	

تاريخ تأسيسی :
١١ نموز ٣٢٤

در سعادتده نسخهي ٥٠ پاره در

قيرلادن مقوا بورو ايله کوندر يايوسه ستوي
٢٠ فروش فضله آلنير

در سعادتده پوسته ايله کوندر يايوسه ولايات بدلي اخذ اولنور.

اتخاذ ایتامش اولدینی وسیله دن دها مؤثر ، دها شمولی بر وسیله ایله شریعی ابطال خصوصنده مضطر قالدیجی اوده جمهور مسلمینک حقوقنی مدافعه ایدن جزائیک صاحبیری ایله اتحاد ایدرک ، هر کون بیکلرجه رساله طبع ایدرک مجانا بوتون بلاد مسلمینه کوندرمکدر . (والله یتولی هدانا احسن) . « الدستور »

محمد فرید وجدی
محمد عاکف

عبد الحمید کمالی

رهبرستانه مطبعه عالی :

- بکن نسخه دن مابعد -

بز بوشهاته آیری ، آیری جواب ویره جکیز :

(۱) نجی ادعایه قارشنی دیرزکه بوتون جهان خلقی جزماً بیلدکاری اوزره عبدالحمید ک قانون اساسی اعلانی کنندی اختیاری ورضایی ایله اولیوب بیکه تکلیف اعلانه مقارن بولونان اندازات ملیه تأثیریه وقوع بولمشدر . اوصرمده روم ایلیدن ، آرنآودلقدن کلن اوازه حریت ، عساکر عثمانیه طرفندن ابراز اولونان آثار جلادت اکر قابل مقاومت اولسه ایدی عبدالحمید اعلان حریت وقبول مشروطیت جهته ذره قدر یاقلاشمازدی ، اوتوز اوج سنه ادامه ایلدیکی اسارتی عمری اولدجه قالدیرمازدی . فقط دعوت واقعهیه اجابت ایتیهجک اولسه آن واحده تارمار اولهجنی جزم ایتدی ده اوندن صوکر کرها وبالجبوریه اعلان حریت مساعده ایتدی .

عبدالحمید اندازات شدیدیه مقتن تکلیف عمومی وصول بولدینی ، دهشت خارقه شدتی آرتیردجه آرتیردینی هنکامده - کنیدییری اعزاز و انعام ایچون دولت وملت کرفتار ذلت وسفالت ایلدیکی - اغوان استبدادی ایله مستشاران بی اذعانی و مشکلات عظیمه حدوشنده جلب ایتمکه بولندینی سعید پاشا وسائر بی جمع واحضار ایله چاره جوی خلاص اولمشیدی . اولرده بالجبوریه مذاکرات مدهشیهیه اقتحام ، کنندی سلامتریخده درپیش اهتمام ایدرک عقلیری ایردیکی قدر دوشونیدیلر . نهایت امرده تشنکان حریتیه مقاومت خارج استطاعت اولمسنه قرار ویردیلر . درسعادته موجود عسکرلرکده سلانیک دو مناسرت عساکریله هم افکار اولهرق اولنر ایله مقاتله ایتیهجکریخی روحی - ازمیردن مناسرت کوندریلن طابورلردن عبرت آلهرق - بیلدیز جوارنده کیرک بیله شایان اعتماد اولدقیری عرض ایتدیلر . بونک اوزرینه جباتی معلوم عالم اولان عبدالحمیدک جسارتی قیلدی . حذر واحتیاط ایله عامل اولق لزومنی حس ایتدی . بوندن اقدم مقام فتوادن حال عصیانده بولونان عسکرلر ایله دین نامه محاربه جوازینه دائر استفتا ایتیش ، اورادن ده عساکر مذکورنک شرع شریفه مطابق اولان اصول مشورت ایجابجه مشروطیت حکومت اعلانی طلبنده اولمیرینه بناء عصیان وخروج علی السلطان ایله اتهاملرینه

افنا قابل اولهیمهجنی جوانی آلمش ایدی . آرتق چار ناچار اجابت امرینی ویردی و فقط ال التدن استعمال سلاح مکرو احتیاله عازم اولدی ، دها او وقتدن اعتباراً فساد باشلادی . نصلکه فتنه اخیره احدائی بالذات اونک طرفندن اولدینی سحابدن عاری شمس واری صورت جلیهده تحقق ایتمشدر .

امیدایدرزکه احوال معروضه آرتق هند ارباب مطبوعاتی نزدندهده کسب وضوح ایتمشدر . کوندریلن مقالاتک امثالی عقیب انقلابده ، اسباب موجهیه اطلاعندن اول تحریر اولندیغنده شبهه یوقدر .

[صباحک « ۷۰۸۶ » نومرولی نسخه سنده « کنج تورکلرک اجراآت و ظنیرورانهسی » سرنامه سیله « اوزرور » غزته سندن نقلاً درج اولونان مقاله نک مطالعه سندن ده مستبان اولهجنی اوزره محرر فاضلک بوطن وذهابده مصیب اولدینی له الحمد تحقق ایتمشدر .]

(۲) محب مشروطیت اولمسنه دائر کلماتی بوتون قول مجریدن عبارتدر . اصلا شایان اهمیت دکادر . اتحاد و ترقی جمعیتنه قارشنی اظهار خوشنودی ، کنیدیسنی جمعیت مذکوره رئیس اعلان ایتمسی ده خرافات نوعنددر . اونک بودرلو مکائد و مصانیهلری بی نیایه اولوب هنکام جبروت وایام استبدادنده دخی جاری ایدی . بوکا دائر بیلدیکمز شیرلک چوقدر . بوراده بیاننه لزوم کورمه یز . [مدحت پاشایی محو وانما ایچون چویردیکی دولاب مکیده بی ملاحظه کفایت ایدر]

(۳) مجلس مبعوثانه تعرضده بولنمسنی بیان ایله نه دیمک ایسته نلیدیکنی آکلایه میورز . عسکر کوندروب مبعوثانی قتل ایتدرمدی دیمک مراد اولنیورسه اظهار حیرتدن کنیدیزی آله میز . چونکه اردو ودونانما مشروطیت طرفدارای اولهرق مبعوثانی حمایه ایتمکه اولدینی حالد بوضورتله تعرض وقوعه امکان ادعا اولونه ماز . ادنا مرتبه عقل وادراکه مالک اولان کیمسه بوتعرضه جسارت ایدمه مدکن باشقه محافظ مشروطیت اولان قوت دنیاده طورورکن اعاده استبدادک محالاتدن اولدینی تسلیمدهه مجبوردر . محضا بوندن طولایی عبدالحمید اعمال دسائس و مکائد ایله افکار عامه بی دین نامه کنیدیلردن تغیر ایدرک جمیتی نظردن دوشورمکه ، اردولر آره سنه تفرقه ایقاع ایتمکه چالیشیوردی که جلب واستماله ایلدیکی عساکر ایله جمعیتی و طرفدارانی محو وازاله ایدمه بیلسون ، بوسایهده اعاده استبداده موفق اولسون . اما ایسترسه که بو اوغورده بوتون ملت هلاک اولسون ، دولت عثمانیه زوال بولسون ، اونک نظرنده بویله شیرلک ذره قدر اهمیت یوق ایدی . نصلکه بوتشبات نتیجه ملتشکارانهسی اولان ۳۱ مارت حادثه فجاعت انگیزی بو حقیقه شهادت ایتمکه در .

(۴) استانبولده کی عساکرک برمقدارینی طشریه سوقیه یرلریه قانون اساسی طرفدارای اولان سلانیک آوجی طابورلرینک جلبنه موافقت ایتمسی ده چاره سزلکنندن ناشی ایدی . بوکا قارشنی خیلی ممانعتده بولوندی . فقط طاش قشله عاصیلرینی حربیه نظارتنک تأدیه مسارعتی کرک کنیدیسنه ، کرک پرستشکاری بولونان عساکر دهشت

منصفانه دوشو نهرك حكم ويرملى اوعسكرلر كه مقدما تاديبات شديده معروض قلمادن حربه نظارته اطاعت ايتيورلردى. اويله برسلطانك قصرى جوارندن تبعيد ايدلشلردى كه استبداد اونك لم ودى ، عروق واعصابيله امتزاج ايتشيدى. اول درجه ده كه هيچ بر جرم وجنايتك ارتكابه تردد براقازدى . حقائق احواله امان نظر اولئورسه بزم عرض اولسان دلائل باهره مزى حق وصوابدر ، يوقسه رفيقمزك غايت سطحى بولسان اعتراضاتى ؟ يك قولاي تبين ايدر .

مشروطيت دورنده كى معاملات حمديه قارشى مدافعانزه دائر كلاتى بوراده قطع ايله هنگام استبداده جارى اولان احوالندن عبارت قسم ثانى به نقل كلام ايدم لم .

رفيقمزك بوقسم احواله دائر سرد ايلديكى ستايشلردى ده برطاقم قورى دعاويدن متشكلدر . بوللردى ده التى نوعه ارجاعله برر برر جوابلرني اعطايه شروع ايدورز :

(۱) ثروت مليه يي تزييد و خزينه ماليه يي اصلاح ايله محافل عموميه ده اعتبار قزانديره رقى ك قوى دولترك خزانى درجه سنه ايصال ايتش اولسى ادعا اولئور . رفيقمزك دعاوى فارغسى اينجده بوندن اغربى يوقدر ، ظن ايدرز . عبدالحميدى كرك اكراه واجبار طريقتى ، كرك اطماع واستيجار صورتي ايله بروجه افراط مدح و ثنا ايدنلر حس و مشاهده ايله بطالانى ظاهر و آشكار اوليه جق ، ساخته لنى يك نظرده تبين ايتيه جك باشقه درلو مدايح تحرى واختراعنده بولئورلر ، هيچ برى بويله برادعاى باطله جسارت ايدميورلردى !

چونكه مخلوع مذكورك اعتبار مالى عثمانى يي رخنه دار ، عادتاً محو درجه سنه ايصال ايلديكى ميدانده در . بناء عليه موارد ماليه نك برينه تأمين استيلا ايدم جك ضمان قطعى الله ايتدجكه سرمايه داراندى برفردك برپاره اقراضه اميد قالماشيدى . بوندن طولايى دولتك بوتون واردات اساسيه سى ديون عموميه اداره سنه ، اجانبك تحت نظارته توديع اولئدى ، بوصورتله امور ماليه كويا نظام و يرلش واورته لنگ اعتمادى جلب ايدلش اولمغله كوچ حال ايله ، غايت آغير فائضر ايله استقراض امكانى بولمقده ايدى . حكومتك مليون نظرنده درجه اعتبارنى آكلامق ايجون بونجه سنده بودجه سز ، موازنه سز اداره ايدلش اولمى ملاحظه كفايت ايدر . بودجه سز خزينه ده اعتبار و انتظام تصور اولنه بيليرمى ؟

عبدالحميد مليونلرجه واردات دولتى يد اغتصابنه كچيرمش ، بيجاره مأمورلرى ، محافظه وطن ايجون ترك دار وديار ايدن عساكرى انواع سفالت و مضايقيه محكوم ايتشيدى . يالكز صادقانه ! خدمت ايدن مأمورينى اللرينه مقدار قليلى كچه بيله جك مخصصات و مرتباتك بقيه سنى تلافى ايجون اهالى اوزرينه تسليط ايله بجره بيلدكلى قدر اموال و حقوق سلب و ابطالنه سربست براقشيدى . حتى تخريب بلاد و تعذيب عباده مطلق انسان اوله رق مأذون قلدينى ، حقسلرنده وقوع بولان

ويردى . سكوت وانتظاره مجبور ايلدى . اوهنگامده دونانمانك قارشوسنده طورمى ده جسارتنى قيرمقده ايدى . مخالفته اجتناسار ايدم جك اولسه بيلديزك محو و نابود اوله جفنى آكلايوردى .

(۵) حركت اردوسنك قوه قاهره ايله استانبولى محاصره ، بوتون مواقع عسكريه يي ضبط ايتدكدن صوكر ايلديزه هجوم ايدم جكى صروده عساكر محافظه نك تسليم اوللرينه دائر امر و يرمى ده حس نيت احراز ايتمى سنه دليل اوله ماز . چونكه آرتق تيغن ايتشيدى كه مقاومت قيام سريع آتشي طوبلرله بيلديزك خاك ايله يكسان ، بوتون عائله و اولادى نك محو و يریشان اولمى انتاج ايدم جكدى . بوتسليم امرى بيلديزك صولرى ، ارزاقى ، هوا غازلى قطع ايدلدكدن صكره وقوع بولمشدر كه برازدها عناد و مخالفت اصرار هرشيدن عزيز بيلديكى ، اوتوز اوچ سنه ظرفنده محافظه سيچون بوتون قوت حكومتى ، ثروت و سامان ملتى فدا ايتمكه بولدينى حياتى بيله زائل اوله جفنى بى اشتباه ايدى .

(۶) دول اجنييه دن برينك حمايه سنه التجا ايتمى سنى بقاى مشروطيت آرزوسنده بولمى سنه سند اتخاذ ايتمكه ده يوقارىكى دليللر كى غايت كولنجدر . بويله بر التجا عبدالحميدك دائره استطاعتده دككلى . اميد غلبه منقطع اولمادى نى انشاده بالطبع ترك سلطنته ميل ايدم مزدى . (ولايحيق المكر السىء الاباهله) حكمنجه تدبير خائنه عليه تحوّل ايله محصور قالدقندن صكرا ايسه امكان قالماشيدى .

هندستان رفقامجرك اشتباهات واقعه سنى دفع وازاله ايتدكدن صوكر اكنديلرينه صوراً بيليرزكه استانبولده بولسان عساكر ك قانون اساسى تأييدى ايجون كلن حركت اردوسنه قارشى استعمال سلاح ايتلرى حقه ده سلطان مخلوعك تحريككندن باشقه باعث تصوريته امكان وارميدر ؛ برده بوعسكرلر ك ضابطلر ك اطاعتكندن خروجله مواقع كثيرمه ياشاسون پادشاهمز ، باتسون قانون اساسى ديه باغردقلى ، اوچيوزه قريب كنچ ضابطلرى شهيد ايتدكلى ، اتحاد و ترقى جمعيتى اعضاسنى قتل تصديده بولندقلى هنگام طغيانلرنده هانكى قوته طايانلر ، هانكى حمايه كوه نيرلردى .

بلاشبه حكم قطعى ويرمك اقتضا ايدر كه اكر بوفتنه عظمانك مرتبى عبدالحميد ايله اعوان ملعت بديدى اولدينى مؤخرأ حس و شهوده مستند دلائل ايله ثابت اولماسه يدى ، بوعرض ايتديكم برهان عقلى حكم مذكوره كافى كورولوردى . اودساس و مكار عبدالحميد جمعيت عليه نك كتيرمش اولدينى طابورلرى افساد و اغوا ايله جمعيت عليه نده ، اوللرى تكيك و قانون اساسى يي محو و الفاساد خصوصنده استخدام فرستياب اولورسه آرتق سنده نيرى احسانه غرق ايتش ، عادتاً كنديسنه طايدرمش اولدينى معيت عسكرلرى تماماً ياننده براقلمش اولسه ايدى عجا نلر يامازدى ؟ بوحالده جمعيتك اوعسكرلرى قسماً اولسون و قيله بيلديز جوارندن اخراج ايله طشره په سوق ايتمى سنده كى اصابت قابل انكار اولورمى !

مشکلات هیچ منابه‌سند قایلر . زیرا بومشکلات قابل تلافیدر خالبوکه اوتنده‌کی مخاطره غیر قابل دفع وازاله‌در .

قوة عدلیه مناصبه‌ار تقاضو صنده اومناصبی احراز ایدن ذواته قرابتک مانع انتخاب عد اولنماسی ایشته بوقواعدک نتایج طبعیه‌سندندر . فقط خصائص قوا بویله‌جه تفریق وتمیز اولنمزایسه مسئله حاضرده‌کی کرپوه‌لر دائماً یوز کوستریر .

اصل مسئله‌ی ایضاحه توطئه قیلندن اولوق اوزره سرد ایلدیکمز شو تمهیداتی اکمال ایتزدن مقدم محاکم کتبه‌سنگ دخی قوه عدلیه داخل بولندقلری اثبات ایتکلکمز لازم کلور . زیرا احتمالکه مدافع‌لر سرد ایتدیکمز قواعدک یالکزه‌هیئت حاکمه‌ده جاری اوله‌بیلوب اجزای محکمه‌دن معدود اولان کتبه‌ده جاری اوله‌می‌جفی ادعا ایدرلر . بوادعای مملکت‌مزدده‌کی احکام موضوعه ایله تطبیق ایدر ایسه‌ک در حال بطلانی آکلارز . واقعا قوه عدلیه‌ده‌کی ماهیت قانونی تطبیق ایلمکدر . و طبعی قانونی تطبیق ایتک جهتیده هیئت حاکمه‌یه راجعدر . کتبه‌ده بویله بر صلاحیت مفقوددر . فقط برکلی تشکیل ایدن هر برجزنک دیکرینک عینله اوصافی حائز اولسی لازم کلز . نته‌کیم قانونک قوه عدلیه‌ی تمیل ایدن ذواتی صفت حاکمیتی حائز اولان واولیان صورتیه تقسیم ایتسیده بونظریه‌نک اصابتی کوستریر . مع‌مایه قانون کتبه‌نک اجزای محکمه‌دن معدودیتی تصریح ایلمشدر .

تشکیلات محاکم قانونک قرق‌سکنزنجی ماده‌سند « اعضاملازملری وضبط کاتبلری کی محکمه‌نک اجزاسندن عد اولنان مأمورلر » عباره‌سی عیناً موجوددر .

یعنی بونلری قوه عدلیه‌یه الحاق ایلمشدرکه بوالحاق‌دنده بعض نتایج حصوله کلشدر . از جمله ۱ - قضا بدایت محکمه‌لرنده برنجی کاتبلر اعضانک غیوبتی حالده وکالت ایتک صلاحیتی حائزدرلر .

[« یکریمی برنجی ماده : قضا محکمه‌لرنده رئیسک غیابنده اعضانک اک قدمایسی واعضادن برینک رئیس وکالتده ویاغیابنده کتب اول اکا وکالت ایدر » - تشکیلات محاکم قانونی -]

۲ - محکمه تمیز باش میزلی ایله استیناف باش کاتبلری سلسله حکامده تعداد اولنمشدر .

[« سلسله حکام : الی دردنچی ماده : اولاً محکمه تمیز ریاست اولیسی ثانیاً محکمه استیناف ریاست اولیسیله محکمه تمیز ریاست ثانیسی ثالثاً محکمه تمیز اعضالغیه محکمه استیناف رئیس ثانیلکی رابعاً محکمه استیناف اعضالغیه بدایت محکمه‌سی رئیس اول و ثانیلکی و محکمه تمیز باش میزلیکلری خامساً بدایت محکمه‌سی اعضالغیه محکمه استیناف باش کاتبلری » - تشکیلات محاکم قانونی -]

۳ - ضبط کتبه‌سنگ محاکمه‌سی منسوبی بولندقلری محکمه‌نک هیئت عمومی‌سره راجعدر .

[« الی اوچنجی ماده : اعضا ملازمی وضبط کاتبلری کی

شکایاته قولاق آصمادینی برطاقم بویوک مأمورلری بر قسمی ذات شاهانه‌لرینه عائد اولوق شرطیه اغتصاب حقوق وامواله دائر تشویقات اجرا ایدردی . حجاج ظالم کی مستبدان ظلمیه رحمت او‌قودان احمد راتب و سائر کی موجب مرتبه‌ی تقدیمه قصور ایتین ولاتی ، وکلایی مظالم و تعدیاتدن یانوب قاورولان اهالینک شکایت واسترحاماتی عیوقه جیقه‌سه عزل و تبدیل ایتمه‌سی بوحقیقتک برهان عادلدر .

امور مالیه‌نک فوق‌العاده مشوش بر حالده بولنسنه مبنی حکومت مشروطه مجلس مبعوثانه منتظم بر بودجه ارساله قادر اوله‌مادی . تنظیم امور مالیه ایچون جلب اولونان موسیو لوران کی بر مالی شهر بیله خزینه‌مزک دوچار ایدلکی حال خرابی‌یه متحیر قاهر ق امر اصلاحی متعذر عد ایدیور . بقیه‌سی کله‌جک نسخه‌مزد .

حقوق

علی مرتضی افندی مسئله‌سی

- مابعد -

وشرائط آتنده تبدیل طور وحرکت خصوصنی تکملات اخلاقیه‌نک نقصانی مقتضیاتنه حل ایله بوقیل ذواتی تفریق‌امکانی فائده‌سنی تأمین ایتسنه کوره بواصولی مستحسن کورمه‌مز لازم کلور حد ذاتنده پک نیکیانه اولان شو ملاحظه بیلمامکه مقصدی نه درجه تأمین ایده‌بیلور . بشریتده سوئه میل جلی وفطریدر . انسانلرک بویله بر کرپوه‌یه دوشماملری تنی اوله‌بیلور . فقط عدم وقوعی بکلنیه‌مز . طوغریسی قوه عدلیه مناصبه تعیین خصوصنده حق تقدیری موضوع بحث ایدن مملکتلر پک قضا بر مظهریتله مصاب اولمشدر . زیرا هرزده قوه عدلیه‌ی تشکیل ایدن ذوات قوه اجرائیه‌نک ویا سائر قوتلرک حق تقدیریه تعیین اولنمش ایسه عقینده هیئت حاکمه‌نک اخلاقی بوزلمش و مملکتده عدالت اساسلری محو ومندرس اولمشدر . بوکون بر استیناف حاکمکی منحل اولسه بدایت هیئت حاکمه‌سندن لاعلی‌التعین برینی ناظرک علمنه مستنداً اومقامه کچیرمک نصل طوغری اوله‌بیلور دیگر حاکم‌کندی حقنده‌ده بویله بر علم حصوله کتیرمک ایچون نه‌لر یاغماز . دوشونملی‌یزکه حکام ایچون خصائل زانده یوقدر اوصافی قانوناً تعداد اولنمشدر . مادامکه حاکم بولنیور بتون او اوصافی حائز دیمکدر .

خلاصه قوه عدلیه‌ی شوائب مداخله‌دن تنزیه ایتک ایستر ایسه‌ک قواعد مشروحیه‌ی بالضروره قبول ایتکلکمز لازمدر . بواساسلردن ذرة ماعدول توازن قوا امر مهمنی اخلاقی ایدر قوه عدلیه‌نک قوه اجرائیه تأثیرینه معروضیتندن تولد ایده‌جک محاذیر قوه قانونیه‌نک قوه اجرائیه مداخله‌سی محذور یله‌ده قابل قیاس دکلدر بوراده‌کی مخاطره‌یه نسبتله قوه قانونیه‌نک مداخله‌سندن نشأت ایده‌جک